

KAPALI MARAŞ

Bilinmeyen Gerçekler

Bir vakıf malını vakıf olmaktan çıkarmak insanlık suçudur.

Dünyanın her yerinde vakıf demek; ırk, din, dil, milliyet ayırımı yapmadan insanlığın hizmetine verilmiş mal demektir. Bir malı vakıf olmaktan çıkarmak yani insanlığın hizmetinden çıkarmak ve kişileri zengin etmek için vermek insanlık aleyhine işlenmiş bir suçtur.

KIBRIS
YAKIFLAR
İDARESİ
1971

İngiliz İdaresi'nin Evkaf Politikası Kıbrıs'taki Türk Varlığını Ortadan Kaldırmaktı

İngiliz İdaresi, Kıbrıs'taki Türk Varlığını ortadan kaldırma amacıyla Türklerin fakirleşmesi, göç etmesi ve böylece siyasal bir birlik oluşturamaması için yoğun çalışmalar yapmıştır. Bu nedenle İngiliz İdaresi Kıbrıs'ın en önemli ve en büyük varlığına sahip kurumu olan Evkaf'ı başlıca hedefi haline getirmiş, Evkaf'ın küçültülmesi ve içinin boşaltılması çalışmalarına girmiştir.

Kurulan 2200'den fazla vakfın işlevini yitirmesi, toplumun temel taşlarından olan Evkaf İdaresinin zayıflatılması ve halkın fakirleşmesi amaçlanmıştır. Sistematik olarak Evkaf'ın zayıflatılması sonucunda, Evkaf esnafın yanında olamayacak, iş kurmak isteyen destekleyemeyecek, ihtiyaçlı bireylere destek veremeyecekti. Evkaf toplumu desteklemediğinde ise halk zaman içinde fakirleşecekti. Çünkü Evkaf'ın fakirleşmesi demek Türk Halkının da fakirleşmesi anlamına geliyordu.

12 Temmuz 1878 günü, Lefkoşa burçlarına Birleşik Krallık bayrağı çekilirken

Osmanlı İmparatorluğu'nda sosyal devlet işlevleri vakıflar aracılığı ile gerçekleşiyordu. Okul, cami, hastane yapmak ve işletmek gibi toplumun en temel ihtiyaçlarını vakıflar karşılıyordu. Vakıfların içinin boşaltılarak çalışmaz hale getirilmesi, Türklerin dini yaşamlarını sürdürememeleri, çocuklarına gerekli eğitim alamamaları, hastalarına tıbbi bakım sağlayamamaları ve en temel insani ihtiyaçlarını karşılayamamaları anlamını taşıyordu.

Zengin vakıfların gelirleriyle, yurt dışına bile yardım gönderen Kıbrıs Türk halkı, başkalarına muhtaç hale getirilmiş ve göçe zorlanmıştır.

İngiliz İdaresi döneminde (1878-1960) Evkaf zayıflatılırken aynı zamanda Yunan Ortodoks Kilisesi adanın en güçlü kurumu haline getirilmiştir.

İngiliz döneminde deniz yoluyla göç eden Türkler

Uluslararası Antlaşmalar Dikkate Alınmamıştır

İngiliz İdaresi döneminde, Kıbrıs'ta verilen sözler ve Uluslararası Antlaşmalar hiçe sayılmış, hukukî anlamda suç işlenmiştir. 1878 Kıbrıs Sözleşmesi'ne, 1923 Lozan Antlaşması'na ve 1960 Kıbrıs Cumhuriyeti Kuruluş Anayasası'na bakıldığında vakıf mallarının, vakıf yasalarına yani Ahkam-ül Evkaf'a göre yönetileceği açık hükümdedir.

İngiliz Döneminde Vakıflarla ilgili birçok mevzuat yapılmasına rağmen Ahkamül Evkaf kuralları değiştirilmemiştir. Ahkamül Evkaf kuralları herhangi bir değişiklik yapılmadan olduğu gibi halen yürürlükte olmaya devam etmektedir.

KKTC Anayasa Mahkemesi de 10/2018 D. 1/2021 nolu ve 1/4/2021 tarihli kararında temel Evkaf kurallarının yani Ahkamül Evkaf kurallarının değiştirilmediğine ve olduğu gibi halen yürürlükte olduğuna karar vermiştir.

1923 Lozan Antlaşması imzalanırken

1960 Kıbrıs Cumhuriyeti Kuruluş Anayasası imzalanırken

European Commission yetkilisi, Dr. Bernhard Hofstötter, uluslararası hukuğu dikkate alarak Kıbrıs'a ilişkin yaptığı çalışmasında benzer ifadeleri kullanmıştır: 1923 Lozan Antlaşması'nın 60. maddesi, "...Kurulmuş Vakıflar korunacaktır ve işlevini devam ettirecektir..." şeklindeki ifadeyle bu koşula açıklık getirmiştir. Dolayısıyla, Büyük Britanya, vakıf arazilerinin gözetilmesi ve devamlılığının sağlanması hususlarında devletler hukuku tahtında bir görev üstlenmiştir.

Fakat ne yazık ki, İngiliz İdaresi ve Kıbrıs Cumhuriyeti uluslararası hukuğa aykırı davranarak Evkaf'ın mülkiyet haklarını korumamıştır.

1878 Kıbrıs Sözleşmesi

II. Annex To the Preceding Convention. Signed at Constantinople, 1st July 1878.

The Right Honourable Sir A. H. Layard, G.C.B., and his Highness Salvet Pasha, now the Grand Vizier of His Majesty the Sultan, have agreed to the following Annex to the Convention signed by them as Plenipotentiaries of their respective Governments on the 4th June 1878:

It is understood between the two High Contracting Parties that England agrees to the following conditions relating to her occupation and administration of the Island of Cyprus:

I. That a Mussulman religious Tribunal (Mehkeme-i Sheri) shall continue to exist in the island, which will take exclusive cognizance of religious matters, and of no others, concerning the Mussulman population of the island.

II. That a Mussulman resident in the island shall be named by the Board of Pious Foundations in Turkey (Evkaf) to superintend, in conjunction with a Delegate to be appointed by the British Authorities, the administration of the property, funds, and lands belonging to the mosques, cemeteries, Mussulman schools, and other religious establishments existing in Cyprus.

1878'de imzalanan Büyük Britanya ile Osmanlı Devleti arasındaki Savunma İttifakı, yani Kıbrıs Sözleşmesi, vakıflar gibi dini vasfı olan kurumların kendi yasalarına göre korunacağını belirtmektedir.

I) Adada, adanın müslüman nüfusuyla ilgili dini konuları münhasıran dikkate alan bir müslüman dini mahkemesinin (Mahkeme-i Şeri) İslam kanunlarına göre varlığını sürdürmesi. (İslam kanunları Ahkam-ül Evkaf'ı da kapsar.)

II) Adada ikamet eden bir müslümanın, Türkiye Vakıflar Kurulu (Evkaf) tarafından denetçi olarak atanmasına, ve İngiliz makamlarınca atanacak bir delege ile birlikte Kıbrıs'ta bulunan camilere, mezarlıklara, müslüman okullarına ve Vakıflar gibi diğer dini kuruluşlara ait mülk, fon ve toprakların yönetiminde bulunacağı.

1923 Lozan Antlaşması

ARTICLE 60.

The States in favour of which territory was or is detached from the Ottoman Empire after the Balkan wars or by the present Treaty shall acquire, without payment, all the property and possessions of the Ottoman Empire situated therein.

It is understood that the property and possessions of which the transfer from the Civil List to the State was laid down by the Irades of the 26th August, 1324 (8th September, 1908) and the 20th April, 1325 (2nd May, 1909), and also those which, on the 30th October, 1918, were administered by the Civil List for the benefit of a public service, are included among the property and possessions referred to in the preceding paragraph, the aforesaid States being subrogated to the Ottoman Empire in regard to the property and possessions in question. The Wakfs created on such property shall be maintained.

1923 Lozan Antlaşması'nda çok açık ve net olarak vakıf mallarının vakıf yasalarına göre idare edileceğine dair imzalar atıldı.

Madde 60 — ...Kurulmuş Vakıflar korunacaktır ve işlevini devam ettirecektir...

1960 Kıbrıs Cumhuriyeti Kuruluş Anayasası

Article 110

1. The Autocephalous Greek-Orthodox Church of Cyprus shall continue to have the exclusive right of regulating and administering its own internal affairs and property in accordance with the Holy Canons and its Charter in force for the time being and the Greek Communal Chamber shall not act inconsistently with such right.

2. The institution of Vakf and the Principles and Laws of, and relating to, Vakfs are recognised by this Constitution.

All matters relating to or in any way affecting the institution or foundation of Vakf or the vakfs or any vakf properties, including properties belonging to Mosques and any other Moslem religious institution, shall be governed solely by and under the Laws and Principles of Vakfs and the laws and regulations enacted or made by the Turkish Communal Chamber, and no legislative, executive or other act whatsoever shall contravene or override or interfere with such Laws or Principles of Vakfs and with such laws and regulations of the Turkish Communal Chamber.

1960'ta Kıbrıs Cumhuriyeti kurulurken, Kıbrıs'taki vakıf mallarının vakıf kanunlarına göre idare edileceği kabul edilmiştir. Bu ilke, Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasası'na madde metni olarak yazılmak suretiyle anayasal hüküm haline getirilmiştir:

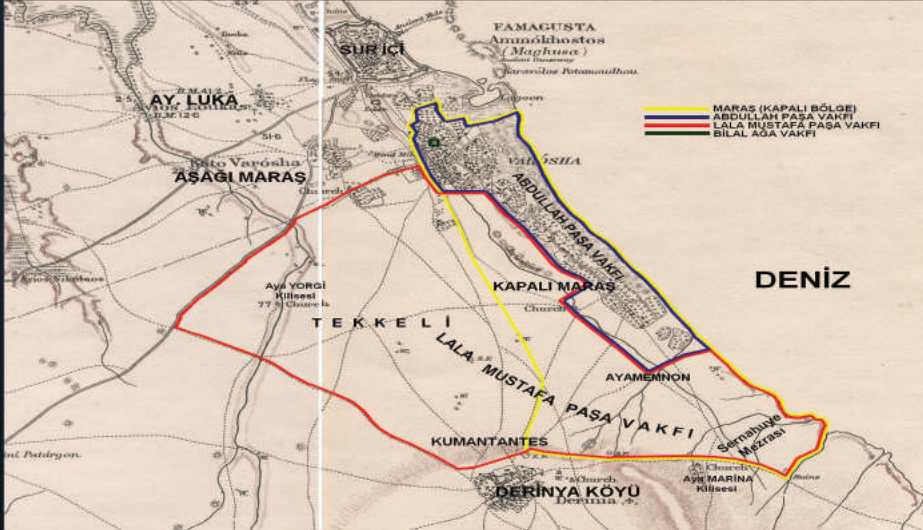
Madde 110 (2) - Vakıf müessesesi ve Ahkamül Evkaf, bu anayasaca tanınır. Vakıf müessese veya tesisini veya vakıflara veya camilere herhangi diğer bir İslam dini müessesesine ait mallar da dahil olmak üzere, herhangi vakıf mallarını ilgilendiren veya herhangi bir suretle bunlara tesir eden bütün konular, münhasıran Ahkamül Evkaf ve Türk Cemaat Meclisince çıkarılan veya yapılan kanun ve nizamnamelere tabidir ve bunlara göre ve bunlar gereğince idare olunur ve hiçbir teşrii, icrai veya herhangi diğer bir muamele, bahis konusu Ahkamül Evkafı ve Türk Cemaat Meclisinin bahis konusu kanunlarını ve nizamnamelerini ihlal edemez veya onlara üstün gelemez veya müdahale edemez.

Vakıf Mallarının Tamamına Yakını Gasp Edildi

Kıbrıs'ın 1878 yılında İngilizlere kiralınması sonrasında adadaki vakıf malları sistematik ve gayri hukuki şekilde şahıslara devredilerek, malların %92'si vakıf mülkiyetinden "çıkarılmıştır".

Görüldüğü üzere, vakıf mallarının neredeyse tamamına yakın bir bölümü istila edilmiş, hem Evkaf'ın, hem de toplumun fakirleşmesi sağlanmıştır. Bunun en temel örneği ise Kapalı Maraş'tır.

Kapalı Maraş bölgesinin Abdullah Paşa Vakfı, Lala Mustafa Paşa Vakfı ve Bilal Ağa Vakfından oluştuğu net bir şekilde görülmüştür.

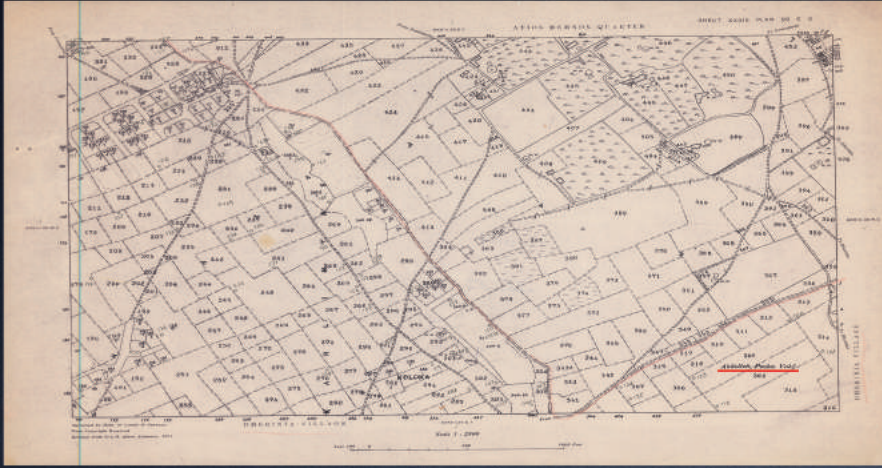
Gerçekleştirilen arşiv çalışmalarında, 1571'den 1974'e kadar bütün vakıf mallarının incelemesi yapılmıştır.

2 bin 443 kütük defteri, 13 bin dosya ve 8 milyon belge incelenmiştir. Bu incelemelerden 20 milyon veri çıkarılmıştır. Kapalı Maraş'taki tüm arazilerin, 1571'den 1974'e kadar geçirdiği tüm işlemler incelenmiş ve böylece yıllar içinde yapılan hukuka aykırı tüm işlemler belgelerle ortaya çıkarılmıştır.

Kapalı Maraş'ta, Yasadışı Sözde "Devredilen" Malların Tablosu
Mülkiyet İntikaline Uğrayan Vakıf Emlakin Oranı: %99,99

Sözde Yeni Malikler	İntikal Eden Emlak			
	Parsel Adedi	Dönüm	Evlek	Ayak ²
Kıbrıslı Rumlar ve Yunanlılar	5877	3362	1	2562
Merkezi Hükümet	74	165	3	3181
Rumlara Ait Ltd. Şirketler	165	125	0	686
İngiliz Savunma Bakanlığı	8	93	0	695
Rum Okul Komisyonu	11	39	2	2986
Kıbrıs Rum Kilisesi	37	33	0	784
Rum Belediyesi	7	21	0	534
Devlet Kuruluşları	7	5	2	3212
Yabancı Uyruklu Şahıslar	33	2	1	1821
Kıbrıslı Türkler	5	0	2	1618
Genel Alanlar ve Yollar		787	1	3369
Genel Toplam	6224	4636	1	3448

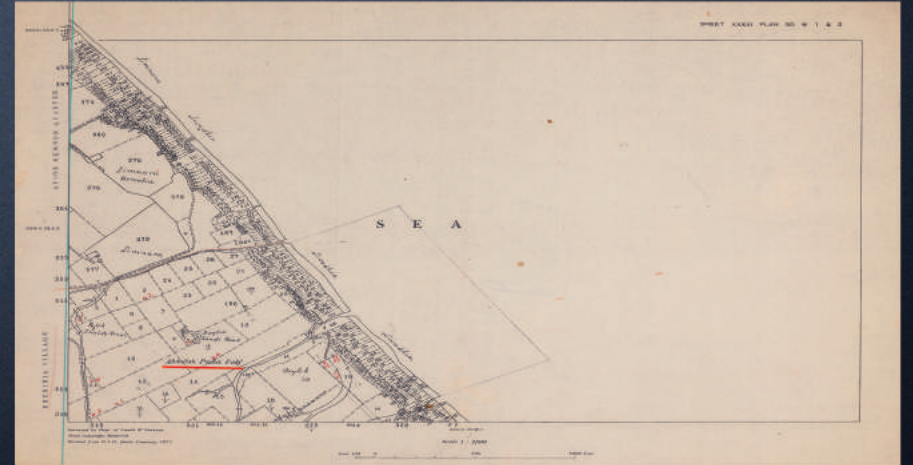
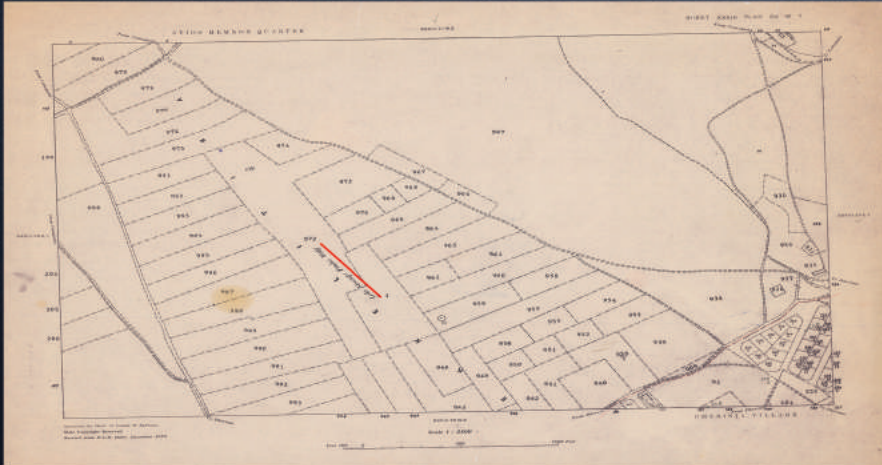
Kapalı Maraş'ın Toplam Alanı	4638	0	300
Elde Kalan Vakıf Emlakı	1	2	452

1913 sonrasında İngilizler tarafından vakıflara ait bölgeler kadastral haritalara işlenmiş ve ilgili vakıfların adına tapu kütüklerine kayıt edilmiştir.

Kapalı Maraş bölgesinin Abdullah Paşa Vakfı, Lala Mustafa Paşa Vakfı ve Bilal Ağa Vakfından oluştuğu İngiliz haritalarında da net bir şekilde görülmektedir.

Mal Sahibi Değişmiyor, Sadece Kiracılar Değişiyor

Aşağıdaki İngiliz tapu kütüğünde görüldüğü gibi, mal sahibi Abdullah Paşa Vakfı'dır ve yıllar içerisinde sadece kiracılar değişmektedir. Daha sonra kiracıları mal sahibi gibi göstermek yasalara aykırıdır. Ahkam-ül Evkaf prensiplerine ve İngiliz İdaresi kanunlarına göre yasal olmayan işlem yapılmıştır.

Bu belgede "subsequent transfers" başlığı altında yapılan işlemler kiracılık hakkının bir kiracıdan diğer kiracıya geçmesini göstermektedir.

Görüldüğü üzere ilgili arazi Abdullah Paşa Vakfına aittir.

"Charges" ibaresi, bedel anlamına gelmektedir. Bu tapu örneğindeki İdjarei Zemin (Kira bedeli) ise Evkafa ödenen senelik 2 2/40 Cyprus Pound şeklindedir.

"Holder" ibaresi, kiracı anlamına gelmektedir. Aşağıda bulunan tapu örneğindeki kiracı ise Annezou Elia isimli bir Rumdur.

Kiracıları yıllar içinde mal sahibiymiş gibi göstermeye çalıştılar.

SUBSEQUENT TRANSFERS.	
Transferred by <i>auction</i> to <i>Georgethea Sara Ioannou</i> of <i>Varosha</i> this <i>8th</i> day of <i>January</i> 1929. Khulassa of 1881 File No. <i>196/1928</i> Fees £ <i>12</i> : <i>6</i> : <i>1</i> cp. <i>SFF 227-0-0</i> Principal Land Registry Officer.	<i>Best copy Kacham issued under a 1/10/34 n. 16474</i> [Form N. 132.] Village or Town <i>Varosha</i> Plot <i>341</i> No. <i>1873</i> Locality <i>Ay Nicola</i> Reference to Map Sheet <i>33/12 6, 7, 8</i> Plan <i>12x20</i> Plot <i>286</i> Boundaries: <i>Antoni H. Solomo; Louyi E. Loizo; Louca</i> <i>Georghion + Louyi E. Loizo.</i> <i>Note - "The Kacham should be amended or subsequent</i> <i>transaction with additions" 1/10/1929</i> Property <i>House + yard, four rooms, one verandah, site,</i> <i>one kitchen, one well, one well + one roller, 1/20 sqft yard.</i> Category of (1) Property <i>Mulk</i> (2) <i>Ground</i> <i>St. Mevcoufe</i> Name of Vakf <i>Abdullah Paşa</i> Class of Vakf <i>Mevkufe</i> Charges (if any) <i>İdjarei Zemin 2/40 cp. per annum</i> Assessed Value <i>Mulk</i> <i>Law 1901, 1907, 1908</i> per ann. <i>20</i> p. <i>20</i> p. Law IX., 1908 (10) p. <i>20</i> p. Holder (a) <i>Annezou Elia</i> <i>H. 192</i> Share or Interest (a) <i>The whole</i> Title acquired (a) <i>The site by exchange + the buildings</i> <i>original su A 2185</i> <i>7/14</i>
Transferred by _____ to _____ of _____ this _____ day of _____ Khulassa _____ File _____ Fees £ _____ : _____ : _____ cp. _____ Principal Land Registry Officer.	
Transferred by _____ to _____ of _____ this _____ day of _____ Khulassa _____ File _____ Fees £ _____ : _____ : _____ cp. _____ Principal Land Registry Officer.	
Transferred by _____ to _____ of _____ this _____ day of _____ Khulassa _____ File _____ Fees £ _____ : _____ : _____ cp. _____ Principal Land Registry Officer.	

Vakıf İsminin Zamanla Tapu Kayıtlarından Çıkarılması

Kapalı Maraş'taki binlerce tapu örneğinden sadece biri olan Toyota binasının nasıl gasp edildiği aşağıda İngiliz tapu belgeleri ile açıklanmıştır.

Osmanlı döneminde, 300 yıl vakıfa ait olan arazi, aşağıdaki İngiliz tapu belgelerinde görüldüğü üzere İngiliz döneminde de 1936 yılına kadar vakıf malı olarak kiralanmıştır; ancak 1936 yılındaki İngiliz tapu kayıtlarına bakıldığında "Abdullah Paşa Vakfı" isminin hukuka aykırı şekilde çıkarıldığı görülmektedir.

Özetle, 1936 yılına kadar vakıf malı olduğu kabul edilen bu arazi, bu yıldan itibaren kanunlara aykırı olarak kiracıların mülkiyetine geçmiş gibi gösterilmiştir.

Toyota Binasının 1913 ile 1960 Tarihleri Arasındaki Tapu İşlemleri

Toyota binasının bulunduğu arazi için, 1913 yılında 1474 numaralı Tapu kütüğünde Vakıf adı; Abdullah Paşa Vakfı, Vakıf sınıfı; Mülhak Vakıf olarak kayıtlı olduğundan 25 1/40 Cyprus Pound kira ödendiği görülmektedir. (Koçan Resmi 1)

1914 yılında, 1474 ikiye bölünerek 1871 ve 1872 koçanlarını oluşturdu. 1871'de Vakıf kaydında Abdullah Paşa Vakfı ve Vakıf Sınıfı; Mülhak Vakıf, 9 Cyprus Pound icar bedeli ile kullanılmaya devam etmiştir. 1872 koçanında da Abdullah Paşa Vakfı ve Vakıf sınıfında da Mülhak Vakıf olarak kayıtlı olduğundan, 16 1/40 Cyprus Pound icar bedeli olduğu görülmektedir. Koçan 1872 (Koçan Resmi 2)

1917 yılında, 1872 koçanı üçe (2029,2030,2031) bölündü. Bu koçanlarda da Vakıf kaydı ve icar parası ödenmeye devam etmiştir. Koçan no; 2029, Vakıf adı; Abdullah Paşa Vakfı, Vakıf sınıfı; Mülhak Vakıf (Koçan Resmi 3)

1923 yılında, 2029 koçanı kayıt değiştirerek ikiye bölündü. (2382,2383) Abdullah Paşa Vakıf kaydı her iki koçanda da devam etti. Koçan no; 2382 (Koçan Resmi 4)

1924 yılında, 2382 koçanı yine kayıt değiştirerek 2521 ve 2522 koçanlarına bölündü. Bu koçanlarda da Abdullah Paşa Vakıf kaydı devam etti. Koçan 2522 (Koçan Resmi 5)

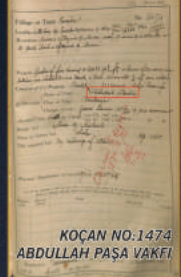
1936 yılında, 2522 koçan ile 1472 koçanı birleşerek 4272 koçanını oluşturdu. Koçan 1472 (Koçan Resmi 6)

1936 yılında, 2522 kayıt değiştirerek 4271 ve 4272 koçanına bölündü. 4271 ve 4272 koçanda Vakıf adı yazılmamış ancak kullanıcı kaydı ve arazinin yer kategorisinde Arazi Mevkufe (Vakıf kaydı) devam etmiştir. Koçan 4272 (Koçan Resmi 7)

1949 yılında, 4272 koçanı 6112'ye taşındı. Vakıf adı ve vakıf sınıfı yazmamaktadır. Rum kullanıcı adı (Name and Residence) olarak yazılmıştır. Koçan 6112 (Koçan Resmi 8)

1960 yılında, 6112 koçanı 8342'ye taşınarak, en son Rum kullanıcı adında (Name and Residence) kaydında kalmıştır. Bu arazide Toyota binası bulunmaktadır. Koçan 8342 (Koçan Resmi 9)

Vakıf İsminin Zamanla Tapu Kayıtlarından Çıkarılması

1

1474, 1871 ve 1872
koçanlarına bölündü

Abdullah Paşa Vakfı

Rum kiracı (kullanıcı) yılda
16 Cyprus Pound öderdi

1914

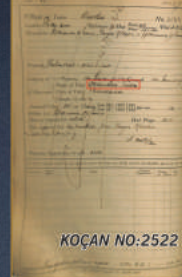
3

2029 ikiye bölündü.
2382 ve 2383

Abdullah Paşa Vakfı

Rum kiracı (kullanıcı)

1923

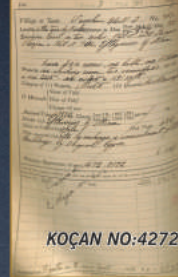
5

2522 ve 1472 birleştirilerek
4272'yi oluşturdu

Abdullah Paşa Vakfı

Rum kiracı (kullanıcı)

1936

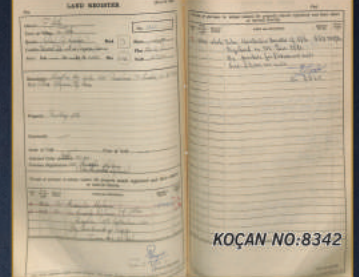
7

4272, 6112'ye taşındı.

Vakfın adı geçmemektedir.

Rum kullanıcının adı ve adresi
yazılmış kiracı olarak geçmemektedir.

1949

9

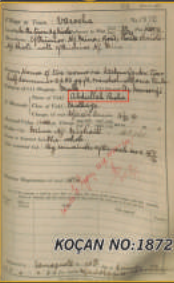
1913

*1474 Eweliyatında Osmanlı
koçanı bulunan İngiliz koçanı

Abdullah Paşa Vakfı

Rum kiracı (kullanıcı) yılda
25 Cyprus Pound öderdi

2

KOÇAN NO:1872

1917

1872 3 koçana ayrıldı
2029, 2030, 2031

Abdullah Paşa Vakfı

Rum kiracı (kullanıcı)

4

KOÇAN NO:2382

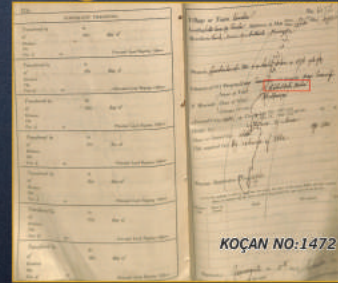
1924

2382 ikiye bölündü.
2521 ve 2522

Abdullah Paşa Vakfı

Rum kiracı (kullanıcı)

6

KOÇAN NO:1472

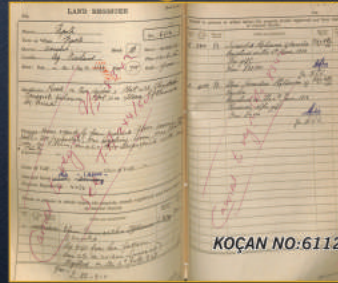
1936

2522 ikiye bölündü.
4272, 4271

Vakfın adı geçmemektedir.

Rum kiracı (kullanıcı)

8

KOÇAN NO:6112

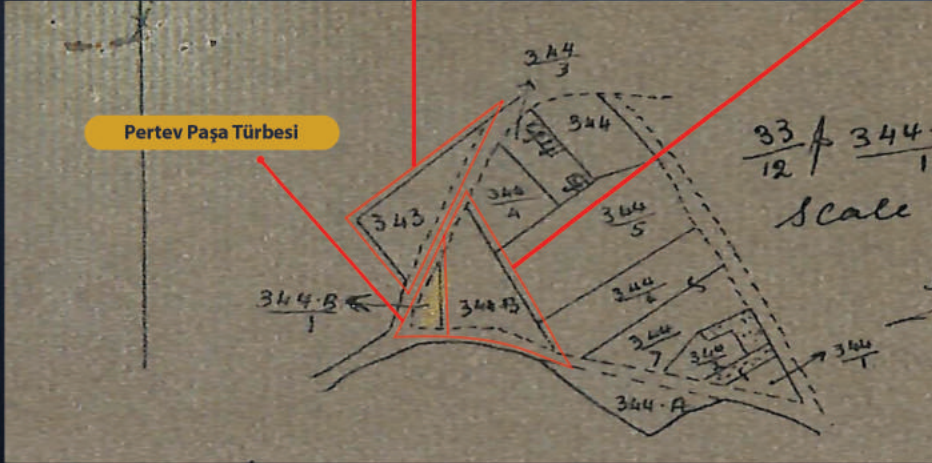
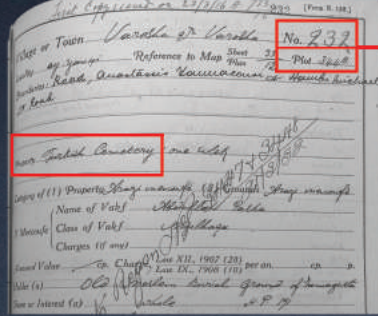
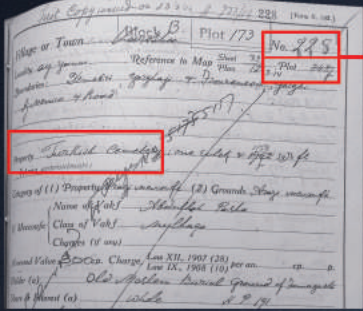
1960

6112, 8342 'ye taşındı.

Vakfın adı geçmemektedir.

Rum kiracı (kullanıcı)
TOYOTA BİNASI

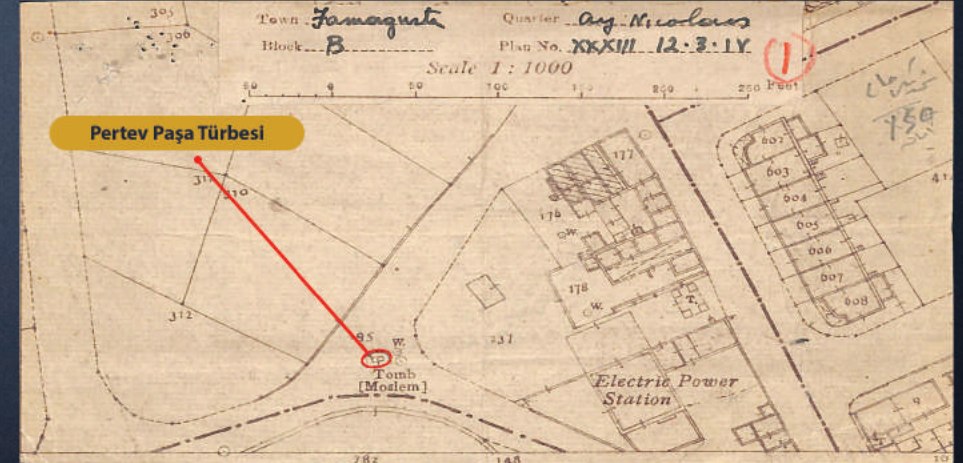
Kapalı Maraş'taki Türk Mezarlığı Yok Edildi

Mağusa Tapu Dairesinden alınan eski orijinal parselleri gösteren kadastro haritası (1950)

Toyota binası örneğindeki gibi, zamanla vakıf isminin kayıtlardan çıkarılmasından çok daha gayri ahlaki işlemler devreye sokulmuş, mezarlıklara dahi saygı gösterilmemiştir.

Kapalı Maraş bölgesinde yoğunlaşan çalışmalar neticesinde, Pertev Paşa Türbesinin yeri tespit edilmiştir. Bölgede ayrıca bir Müslüman Türk Mezarlığı (Turkish Cemetery) daha tespit edilmiştir. 228 numaralı koçanda 1913 yılından 1929 yılına kadar mezarlık olarak kullanıldığı ancak yine Abdullah Paşa Vakfına ait mallarla birleşerek Rum kullanıcılar adına geçmiş ve üzerine binalar yapılmıştır. 232 numaralı koçandaki Türk mezarlığı da 1913'ten 1935 yılına kadar Evkaf delegelerine ait olup yine Abdullah Paşa Vakfına ait mallarla birleşerek kullanımı Elektrik Dairesine geçerek üzerine binalar yapılmıştır. Geriye sadece 150 ayakkare alandaki Pertev Paşa Türbesi kalabilmiştir.

Mağusa Tapu Dairesinden alınan yeni parselleri gösteren kadastro haritası

Kapalı Maraş'taki Türk Mezarlığı Yok Edildi

MUNICIPAL CORPORATION
FAMAGUSTA

P. O. B No. 41

FAMAGUSTA (CYPRUS) 10th May, 1945

IN REPLY TO: _____
PLEASE QUOTE NO. _____

The Delegates of Evkaf,
Nicosia

Dear Sirs,

I have the honour to apply for your kind permission to remove the grave situated in the middle of the Lower Station street, Varosha, as being an obstacle to the traffic.

Moreover dogs etc, are using and desecrating the place and this is another reason why it should be removed.

I suggest that you allow us to remove the same altogether and to enshrine a memorial plate in its place on to the surrounding wall of the Lower Station. I trust that this arrangement will meet with your approval.

Yours faithfully,
Adnan Antas
MAYOR

Mağusa Evkaf vekilinin Mağusa Tapusundan mezarlık alanının küçülmesinden dolayı hakkını aramak amacıyla değerlendirme talebi. (4 Mayıs 1950)

A. 695/50

Land Registry Office
Pamagusta, 26th May, 1950.

Evkaf Agent, Pamagusta,

In reply to your application, dated 14th May, 1950, on the subject of the correct extent of plot 195, Block B, i.e. of the site on which Pertev Pasha's tomb at Varosha is found, I have the honour to inform you that I am bound to abide by the correction made in the registration (consisting of substituting the extent of 150 sq.ft. for 700 sq.ft.) on the ground that the said correction was made in consequence of acquiescence made by the Delegates of Evkaf to the said substitution, by their failure to file an objection in conformity with Law 5 of 1880.

U. C. L. R. O.

Mağusa Belediyesi, Evkaf delegesine ithafen Elektrik Dairesi'nin yer aldığı sokakta bulunan mezarlığın trafiği engellediği gerekçesiyle kaldırılmasını talep eden bir yazı gönderiyor. (18 Mayıs 1945)

4/5/1950.

Mağusa-Evkaf.

Mağusa Tapu Baş Kitabetine,
Efendis,

Maraşda 3448 numaralı Koşan mucibince Evkafa aid Pertev Paşa mezarlığının 8/4/1949 tarihinde tarafıma verilen merbut (1) numaralı plân kopyasıyla aynı koşanın 3/5/1950 tarihinde tarafıma verilen merbut (2) numaralı plân kopyası arasında büyük bir fark olduğu görülmekte olduğundan (1) numaralı plân kopyasının (2) numaralı plân kopyasına göre tashih edilmesini istid'a eyler ve tarafıma bildirilmesini rica eylerim.

H. Hilmi,
Mağusa Evkaf Vekili.
H. Hilmi

Mağusa Evkaf vekilinin değerlendirme talebine ithafen Tapu yetkilisi Evkaf'ın itirazını kabul etmeyerek mezarlık alanının 700 ayakkare'den 150 ayakkare'ye indirilmesini hukuka ve insani değerlere aykırı bir şekilde onaylamıştır. (26 Mayıs 1950)

İngiliz İdaresi ve Kıbrıs Cumhuriyeti Kapalı Maraş İçin Evkaf'a Kira Ödedi (1944 -1963)

Kapalı Maraş'ın vakıf malı olmadığını idda edenler olsa da anlaşmalar, yasalar ve uzun süre boyunca ödenen kiralar, Evkaf İdaresi ve vakıf mallarının hem İngiliz İdaresi hem de Kıbrıs Cumhuriyeti tarafından kabul edildiğini göstermektedir.

1944 yılında İngiliz İdaresi altında geçirilen "Taşınmaz Mal Yasası" kapsamında Kapalı Maraş toprakları da dahil olmak üzere bazı vakıf malları için İngiliz İdaresi Evkaf'a 1944 -1959 yılları arasında, yılda 2.150 + 80 = 2.230 Sterlin kira ödemiştir.

Bu kira ödemelerine Kıbrıs Cumhuriyeti de 1960-1962 yıllarında devam etmiştir ve 1963 olayları çıkınca Kıbrıs Cumhuriyeti kiraları ödemekten vazgeçmiştir.

Kapalı Maraş vakıf değilse, o zaman neden İngiliz İdaresi ve Kıbrıs Cumhuriyeti yıllarca Evkaf'a kira ödemiştir?

1945 Evkaf Hesap Cetveli

EVKAF OFFICE									
Statement of Revenue and Expenditure of Madrasah Vakfs for the year ended 31st December, 1945									
REVENUE					EXPENDITURE				
	£	s	d		£	s	d		£
1. RENT									
Maraş	6,895	10	9						
Larnaca	124	6							
Livorno	384	10	7						
İstanbul	747	3	6						
Kyrenia	9	10							
2. GOVERNMENT AND OTHER DEBTS, GRANTS, ETC.									
Govt. of Malta				2,150					
3. ADULT FINE				417	14	2			
4. DONATION INCOME									
Beit Tamek Fund	406	12	2						
Contributions from Madrasah Vakfs	1,500								
5. MISCELLANEOUS REVENUE									
Interest on cash balances with Ottoman Bank	27	6							
Balance of Vakıf	5								
Beit Tamek	46	15	6						
Office Fund	3	9	2						
Gift of Furniture	384	13	2						
Gift of Silver	26								
Unclear Donations	19	14	5						
TOTAL REVENUE				9,431	16	8			
Advances repaid	5								
Deposits	7,005	2	8						
Balance in hand on 1st January 1945				19,983	3	8			
TOTAL				23,019	13	7			
1. General Expenses 2. Printing and Stationery 3. Repairs and Maintenance 4. Miscellaneous Expenses 5. Salaries and Wages 6. Fuel and Light 7. Transport 8. Office Expenses 9. Depreciation 10. Other Expenses									

1961 Evkaf Hesap Cetveli

KIBRIS VAKIFLAR VE ADL HUKUKİ DAİRESİ									
MARAŞ VAKIFLARI 1961 YILI İÇİN KİRA HESAP CETVELİ									
1961					1961				
	£	s	d		£	s	d		£
1. KİRALAR									
Maraş	21,551								
Larnaca	49,801.080								
Livorno	4,094.000								
İstanbul	2,003.700								
Kyrenia	2,109.500								
2. İZMİR KİRALARI									
İzmir	11,838.265								
3. İZMİR KİRALARI VE İZMİR KİRALARI İÇİN ÖDENEKLER									
İzmir	2,230.000								
4. İZMİR KİRALARI VE İZMİR KİRALARI İÇİN ÖDENEKLER									
İzmir	6,871.431								
5. İZMİR KİRALARI VE İZMİR KİRALARI İÇİN ÖDENEKLER									
İzmir	4,400.794								
6. İZMİR KİRALARI VE İZMİR KİRALARI İÇİN ÖDENEKLER									
İzmir	165.440								
7. İZMİR KİRALARI VE İZMİR KİRALARI İÇİN ÖDENEKLER									
İzmir	22,600.132								
8. İZMİR KİRALARI VE İZMİR KİRALARI İÇİN ÖDENEKLER									
İzmir	105,411								
TOTAL				105,411					

İngiliz İdaresi'nin Ödediği 1.5 Milyon İngiliz Sterlini Gasp Edilen Vakıf Mallarına Karşılık Değildi

Vakıf mallarının, İngilizlerin İdaresinde olduğu dönemlerde, kira bedellerini de İngilizler belirliyordu. Uzun seneler, İngiliz İdaresi, vakıf mallarının kiralalarını çok düşük tuttu (rent control). O zamanlar da Türk toplumunun binalarının (okullar, hastaneler, camiler, vb) tamirleri gibi birçok ihtiyacını Vakıflar karşılamaktaydı. İngiliz İdaresi kiraları çok düşük tuttuğu için, gelirler yetersiz, Türk bölgeleri de bakımsız kalmıştı.

İngiliz İdaresi, hata yaptığını kabul ederek düşük tuttuğu kira gelirleri (rent control) sonucu ortaya çıkan bina hasarlarının tamirlerini gerçekleştirmek üzere Türk Yönetimine hibe (grant) adı altında 1.5 milyon Sterlin vermişti.

1960 Kıbrıs Cumhuriyeti anlaşmasının "Appendix U" ekinde görülmektedir ki gerçekleştirilen hatalardan dolayı ödeme yapılması kabul edilmiştir.

Bu belgenin hiçbir yerinde bu paranın gasbedilen vakıf mülklerine karşılık verildiğine dair bir açıklama yoktur.

APPENDIX U

FINANCIAL ASSISTANCE TO TURKISH COMMUNITY

Draft Exchange of Letters between the Governor and Dr. Kutchuk and Mr. Denktash

A.-Text of Letter from the Governor to Dr. Kutchuk and Mr. Denktash

I have the honour to inform you that the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland have decided to make available the sum of £1,500,000 by way of grant to the Turkish community in Cyprus to be used for education, the development of Vakf property and cultural and other like purposes which fall within the competence of the Turkish Communal Chamber as it is to be established under the Constitution of the Republic of Cyprus.

SCHEDULE

- (1) General repairs to and renovation of Vakf buildings which suffered damage owing to rent control.
- (2) Towards the cost of a new school building for Turkish Secondary Girls School in Nicosia.
- (3) Towards the development of Vakf property at Kyrenia Gate. Nicosia.
- (4) Construction of a new building in Nicosia for Turkish Communal Chamber, with necessary offices.
- (5) Advance for the building of new Secondary School at Kyrenia.
- (6) Towards the cost of development of certain land for a hotel at Kyrenia.
- (7) Towards the cost of development of Vakf property at Limassol.
- (8) Towards the cost of building on Vakf property at Larnaca modern tourist facilities.
- (9) Towards the cost of completion of development of old Turkish Cemetery at Famagusta.
- (10) Towards the cost of development of Tekke garden at Nicosia or other similar property.

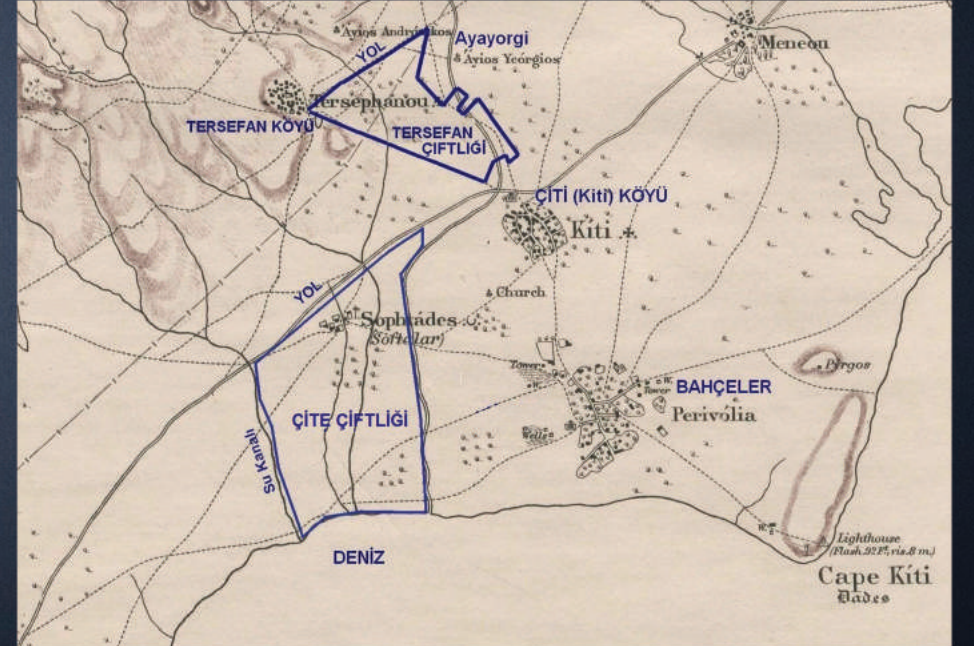
Vakıf Mallarında Zaman Aşımı Olmaz

1955 yılında, Larnaka Kaza Mahkemesinde açılan Evkafa ait Tersefan Çiftliği davasında, vakıf mallarının devredilemeyeceği ve zaman aşımına uğrayamayacağı İngiliz mahkemeleri tarafından kabul edilmiştir. Bu karar, emsal bir karar olarak kayıtlara geçmiştir.

Rum kiracılar, İngiliz mahkemelerine müracaat ederek 50+ yıl kullandıkları vakıf arazilerinin zaman aşımına uğradığını ve mülkiyet hakkının kendilerinin üzerine geçirilmesini istediler. 1955 yılında, İngiliz Alt Mahkemesi ve daha sonra Yüksek Mahkeme, aldıkları kararlarla vakıf mallarında zaman aşımı olamayacağına hükmetmiştir ve Tersefan Çiftliği arazilerinin Evkaf üzerinde kalması kararlaştırılmıştır.

Dava sonucunda mahkeme, Tersefan Çiftliğinin bir vakıf taşınmaz mal olduğunu, Ahkam-ül Evkaf Prensiplerine göre vakıf taşınmaz mallarının elden çıkarılamayacağı ve/veya devredilemeyeceği, vakıfların sürekli olduğu ve zaman aşımı nedeniyle iktisap edilemeyeceği hususlarını belirterek, Tersefan Çiftliği'nin bir vakıf taşınmaz mal olduğuna dair Evkaf İdaresi lehine hüküm verdi.

Abdullah Paşa Vakfı Kapatılmadı

Kapalı Maraş'ta bulunan Abdullah Paşa Vakfının kapatıldığı ve bu nedenle mülklerin şahıslara geçtiği iddiası gerçek dışıdır.

Abdullah Paşa Vakfı, Mağusa ve Karpaz bölgesi'nde binlerce dönüm geniş arazilere sahip bir vakıftır. Kapalı Maraş bölgesi, Abdullah Paşa Vakfı'na ait mülklerin küçük bir bölümüdür. Vakfın tapusu niteliğinde olan mülknamesi, hudutnamesi, vakfiyesi ve mirî hazine mallarıyla karıştırılmasını yasaklayan 1876 tarihli Ferman ile ifade edilmektedir.

Mahkeme kararı ve padişah fermanı ile kurulan bir vakıf, bir tapu memurunun kararı ile kayıttan silinemez. Bugün bile bir dönüm vakıf malı ile ilgili bir işlem yapılabileceği (örnek: istibdal) meclis kararı ve bu işleme dair tapuya şerhi gerekmektedir.

1876 Kânûn-ı Esâsi - Madde 111

MADDE 111.- Müsakkafat ve müstagillât ve müstagillât ve nukudu mevkufe hasılatının şuruu vakfiyesi ve teamülü kadimi veçhile meşrutun lehine ve hayrat ve müberrata sarfolunmak üzere vasiyet edilen emvalin vasiyetnamelerinde muharrer olduğu üzere musalehine sarfına ve emvali eytamin nizamnamei mahsusı veçhile sureti idaresine nezaret etmek üzere her kazada her milletin bir cemaat meclisi bulunacak ve bu meclisler tanzim edilecek nizamata mahsusası veçhile her milletin müntehap efradından mürekkep olacaktır. Ve mecalisi mezkûre mahalleri hükümetlerini ve Vilâyet Mecalisi Umumiyesini kendülerine merci bilecektir.

Abdullah Paşa Vakfı'nın Mülknamesinin son sayfası

devam-ı ömr u devletim için umum-ı nasdan isticlab-ı daavat-ı hayriyeye mübaderet eyledikleri her halde hayırlı ve;

Sadaret-i uzma haslığında ref' ve ifraz ve tefkik ve vezir-i azam-ı müşarüniyeh taraf-ı hümayunundan hibe ve temlik olunmak için defter-i hakanide olan mahalli tevkî'i kalemiyle mülkiyete tashih olunmak üzere divan-ı hümayundan emr-i şerif tahrir olunmak babında iftiħaru'l-umera ve'l-ekabir bi'l-fil baş defte'darım olan Mehmed dame uluvvuhu dahi ilam ve salifu'z-zikir Harpas Nahiyesinde sekzenbin akçe yazısı olan Karye-i Harpas ve yetmişbin akçe yazısı olan Karye-i Arigomi? Ve kırkbin akçe yazısı olan Karye-i Doma ? ve otuzbeşbin akçe yazısı olan karye-i Makdomi ? ve bin akçe yazısı olan Karye-i Midos yekûn iki yük yirmi altı bin ve Magosa nahiyesinde altmış bin akçe yazısı olan Varosu ve etrâf-ı Kale-i Magosa ceman iki yük seksen altı bin akçe yazısı olan Harpas mukataası şerefbaşa-yı sudur olan hatt-ı hümayun şevket makruun ve sadır olan ferman-ı alışanım ve defterdarım muma ileyhin ilamı muciblerince havass-ı hümayunundan ve sadaret-i uzma haslığında ref' ve ifraz ve tefkik vezir-i azam müşarüniyeh taraf-ı hümayunundan hibe ve temlik olunup suret-i icmal verilmeğe mucibince işbu mülkname-i hümayun mevhibetmakrûn ve bu menşur-ı faizu'n-nûr atufet meşmunu verdim ve buyurdum ki;

Zikr olunan Harpas Mukataası salifu'l-beyan karyeler hudud ve varosu kadimeleri dahilinde olan arazi ve mezari' ve ve merati' ve menafi' ve cibal ve tilal ve enhar ve abar ve çayır ve bağ ve bahçe ve resm-i ispenç ve resm-i çift ve gevare ve resm-ı asiyab ve resm-ı giyah ve resm-ı benin ve cürm ve hiyanet ve müjde-i abdayık? Ve yaveh ve kaçgun ve mal-ı gaib ve mal-ı mefkud ve beytü'l-mal-ı amme ve hassa ve resm-ı yaylak ve kuşlak ve hava ve bi'l-cümle amme-i hukuk-ı şer'iyye ve kaffe-i rusum-ı örfiyyesiyle bi cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhuk kaffeti'l-menafii ve'l-merafik mimma zükire ev lem yüzkere mefrizu'l-kalem ve maktû'u'l-kadem min kulli'l-vucûd serbestiyet üzere vezir-i azam-ı müşarüniyehin zikr olunan hayratına vakfetmek için mülk-ı mahzı ve hakk-ı sırfı ola; o! babda olan emcad-ı ali nezad ve a'kâb ve ensâb-ı saltanat nihâdından ve vüzerayı ali mikdar ve umerayı zevi'l-iktidar ve defterdaran-ı emval ve mübaşirin ve ummaldan bir ferd dahl ve taarruz eylemeye ve bir vecihle tağyir ve tebdil ve tahrif ve tahviline tasaddi etmeye her kim tebdil ve tağyir eder ise "fe men beddelehu ba'dema semiahü fe innema ismiühü ale'l-lezine yübeddelühü inalâhe semiuun alim" ve abd-ı ekberinin fahva-yı şerifine mazhar ola, şöyle birleler alamet-i şerife itimad kılarlar.

Fi 23 Receb Sene 1161. Kaydına Mutabıktır.

European Commission Yetkilisi, Dr. Bernhard Hofstötter'in Uluslararası Hukuğa Göre Kıbrıs'ta Yapılanlarla İlgili Çalışmasından

1) 1878 antlaşmaları, Kıbrıs üzerindeki egemenliğin Büyük Britanya'ya devredilmesi ile ilgili bir hüküm taşıyor.

2) 1878 antlaşmaları, Osmanlı Vakıf kanunlarını (Ahkamül-Evkaf) koruyor ve kanunlarda yapılacak herhangi bir değişikliğin Ahkamül-Evkaf hükümlerini etkilememesi gerekiyordu.

3) İngiliz yönetimi tarafından ortaya konan bir kadastro tapu kaydı, ilke olarak, devletler hukuku açısından herhangi bir problem taşımaz. Fakat, tapu kayıtlarına yapılan girişler ile Vakıf kanunları (Vakıf kayıtları) arasında bir tutarsızlık olması durumunda uluslararası hukuka aykırı bir işlem yapılmış olur.

4) Vakıf arazileri, ilke olarak satılamaz ve miras olarak devredilemez. Vakıf arazisinin satışı veya miras olarak devredilişi Vakıf kanunlarına aykırı olduğu için 1878 antlaşmaları Ek.1 ve Ek.2 maddelerinin verdiği hakları (Vakıf Malları korunacaktır) ihlal etmiş olur.

5) Bir Vakıf arazisinin, uzun süre kullanımdan dolayı mülkiyetinin şahıslara devredilmesi, Vakıf kanunlarına aykırı bir işlem olduğu için uluslararası kanunlar da ihlal edilmiş olur.

6) Uluslararası hukuk kanunlarının ihlal edilmesi halinde, bu işlemi gerçekleştiren devletin sorumluluğuna yol açar ve devletin yapılan işlemlerden doğan yanlışları düzeltme yükümlülüğü olur.

7) Lozan Antlaşması öncesinde ve sonrasında yapılan Vakıflarla ilgili mevzuat değişiklikleri Ahkamül-Evkaf kanunlarına aykırı olursa, uluslararası hukuka da aykırı olmuş olur.

Cyprus Under British Rule: An International Law Analysis of Certain Land Surveys and Land Assignments between 1878 and 1955

Chinese Journal of International Law, Vol. 7, Issue 1, pp. 159-196, 2008

Posted: 4 Jul 2008

Bernhard Hofstötter

Abstract

From 1878 onwards, Great Britain exercised sovereign rights coming close to full sovereignty over Cyprus. The present article demonstrates that, by undertaking certain land surveys and land assignments with regard to religious property in North Cyprus, Great Britain ultimately failed to abide by the restriction on the exercise of its sovereign rights flowing from international law, which in turn referred to the Ottoman Law on Foundations and Endowments. Apart from shedding light on a commonly neglected aspect of colonial law, which is closely linked to key concepts of public international law continuing to shape our present-day discourse, a loose frame of reference for reparation of past injuries is sketched out.

Vakıf Malını Gasbetmek Neden Bir İnsanlık Suçudur?

Vakfetmek, bir malı insanların faydası için sonsuza kadar bağışlamak demektir.

Mesela, fakir çocukları okutan bir vakıf kurulurken şöyle denilir; "Ben bu dükkânımı vakfediyorum ve bu dükkânımın kirası ile sonsuza kadar din, dil, milliyet veya ırk ayırımı yapmadan fakir çocuklar okutulacak". **Yani bir vakfın en önemli özelliği sonsuza kadar devam etmesidir.**

Vakıfların Kıbrıs'ta binlerce dönüm arazisi, binlerce de taşınmaz malı vardı. Bu mallardan gelen gelirlerle vakıf ve hayır işleri yürütülüyordu.

- Bu amaçla okullar, su kemerleri, çeşmeler, hanlar, hamamlar, camiler ve diğer kamu yararı için binalar inşa edildi.
- İhtiyaçlı kişilere yardımlar yapıldı.
- Öğretmenlerin ve imamların maaşları ödendi ve fakir çocuklar okutuldu.
- Sağlık ocakları yapıldı ve hastalara bakıldı.
- Yaşlıların, dulların ve engellilerin ihtiyaçları karşılandı.

Osmanlı Döneminde (300 yıl) bu hizmetler devam etmiştir.

Vakıf gelirlerinin durdurulması demek toplumun dini yaşamını, kültürünü, geleneklerini ve en temel insani ihtiyaçlarını karşılayamaz hale gelmesi demektir. Bu nedenlerden dolayı vakıf malını gasbetmek insanlık suçudur.

Bekir Paşa Vakfı'nın yaptırdığı Larnaka Su Kemerleri

Lefkoşa Samanbahçe Sosyal Konut Evleri

Osmanlı Döneminde Toplumun İhtiyaçları Her Açıdan Düşünülerek Kıbrıs'ta 2200+ Vakıf Kuruldu

Hayvan ve Tohum
İslah Eden Vakıf

Şifahane Yaptıran
Vakıf

Yetim ve Öksüz Çocukları
Barındıran Vakıf

Altyapı Hizmetleri
Sunan Vakıf

Tarım Alanlarını
İslah Eden Vakıf

Müslim ve Gayrimüslime
Mezar Yaptıran Vakıf

Göz Hastalıkları İçin İlaç
Hazırlayan Vakıf

Leylekleri Koruyan
Vakıf

Hamam ve Çamaşırhane
Yaptıran Vakıf

Kadın Sığınma Evi
Vakfı

Çevre ve Ormanı
Koruyan Vakıf

Fabrika Kuran
Vakıf

Köprüleri Tamir
Ettiren Vakıf

Kızlara Çeyiz
Hazırlayan Vakıf

Yetimlere Elbise Alan
Vakıf

Çiftçilere Tarım Aletleri
Temin Eden Vakıf

Uluslararası Teamül Yasaları Hukuku' na Göre Vakıf Malları Vakıf Olmaktan Çıkarılamaz

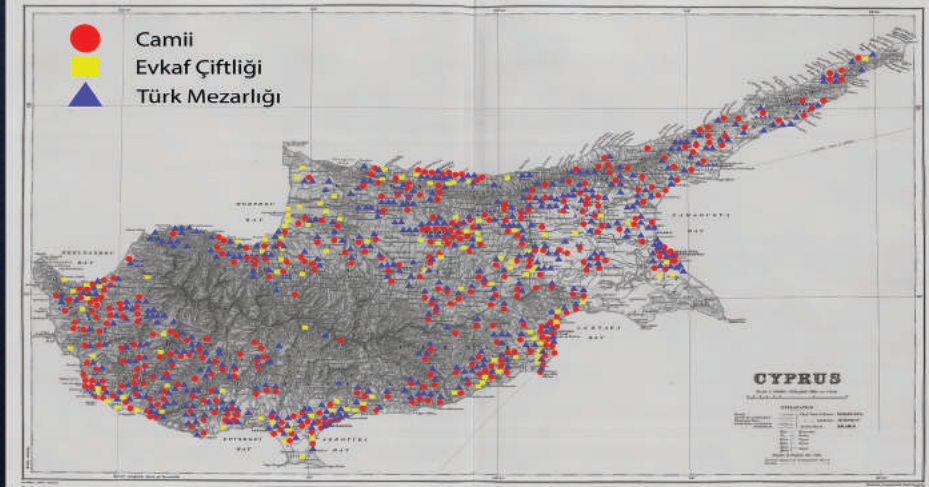
İslam hukukunun doğuşundan bugüne, Vakıf Kanunları, tüm İslam ülkelerinde 1400+ yıldır uygulanmaktadır. Bu kanunlar, iyilik ve hayır öngören Kuran-ı Kerim'e dayanmakta ve bu amaçlar için mülkiyet vakfedilmektedir. İslam ülkelerinde Evkaf Bakanlıkları veya Vakıf İdareleri de bulunmaktadır.

Esasen, vakıfların geri alınamaz, el değiştiremez, devredilemez, bağışlanamaz olduğu kuralları kadim bir tarihten beri tüm İslam devletlerinde uygulanmaktadır. Bu nedenle, bu kurallar uluslararası teamül hukukunun bir parçasıdır. Uluslararası teamül hukuku ise Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin ana kaynağıdır.

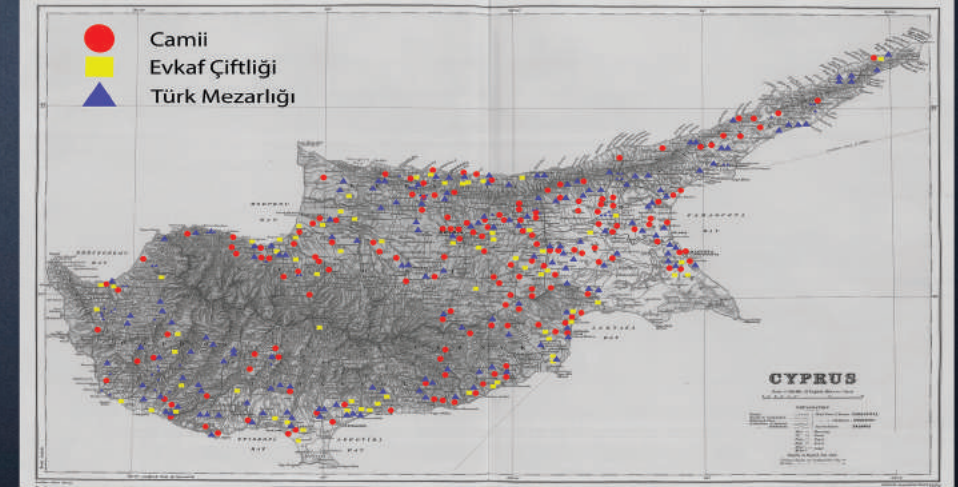
Kıbrıs'ta gasp edilen evkaf mallarına dair ihlaller, uluslararası hukuku ihlal etmektedir. Vakıf malları, uluslararası teamül hukuku, Temel Evkaf kuralları (Ahkamül Evkaf), Vakıflara dair hükümlerin yer aldığı uluslararası anlaşmalar, uluslararası içtihat ve doktrin temelinde elden çıkarılamaz, devredilemez, bağışlanamaz. Bu temel ilkeler tüm İslam Devletlerinde de 1400+ yıldır uygulanmaktadır.

Bu nedenle, Evkaf kuralları uluslararası teamül hukukunun parçasıdır. Netice itibarıyla, vakıf mallarının "bağış, satış, devir" gibi yollarla elden çıkarılabilemesinin yasal olduğu iddiasında bulunmak tamamen hükümsüz, yok hükmündedir. Bu tür işlemler hukuken geçersizdir.

1878 yılında 400 camii, 596 Türk mezarlığı ve 109 Evkaf çiftliği vardı.

1878 den sonra Vakıf mallarının %92'si vakıf mülkiyetinden "çıkarılmıştır".

Tek Amacımız, İyilik Medeniyetini Yaşatmaktır

Evkaf mallarının %92'sinin vakıf mülkiyetinden "çıkarılarak" gasp edilmesine rağmen bugün binlerce öğrenciye burs veriliyor, okullara katkı sağlanıyor, kütüphaneler inşa edilip, hastanelerin ihtiyaçları gideriliyor. Hastalara, yaşlılara, engellilere ve fakir öğrencilere destek veriliyor. İş kurmak isteyen gençlere ucuz dükkan veya arazi kiralanıyor. Mal ve gelir kaybına rağmen Evkaf her alanda hayır faaliyetlerine devam ediyor.

Bir de gasp edilen bu malların iade edildiğini düşünelim. İmkanların artmasıyla yapılan hayır işlerinin ne kadar daha artacağını, ülkenin temel sorunlarının neredeyse tamamının çözülebileceğini bugüne bakarak rahatlıkla görebiliyoruz.

Evkaf tarafından 2020 yılında alınan 5 adet ambulans

Kendi imkanlarıyla, ihtiyaç duyulan her yere okul ve hastane yapabilen, bu sosyal olanakların tümünden de halkın ücretsiz istifade edebilmesine fırsat verebilen, esnafın ve iş imkanlarının güçlenmesine vesile olarak ekonomiye de katkı sağlayabilen Evkaf, üreten ve kendi ayakları üzerinde durabilen bir ülke oluşumunda büyük rol oynamış olacaktır.

Asıl amaç, atalarımızın yaptığı gibi din, dil, milliyet veya ırk ayrımı yapmadan tüm insanlığın hizmetinde olabilecek bir iyilik medeniyetini yaşatmaktır.

Evkaf tarafından 2021 yılında yaptırılan İskele Evkaf Türk Maarif Koleji

